Автор: Абдиркенова Акбидаш
Пән: XXI ғасыр дағдылары
Сынып: Үйренуді үйрену
Бөлім: Үйренуді үйрену
Тақырып: Оқытудың түрлері

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	Оқытудың әртүрлі түрлерінің ерекшеліктерін түсіну, оларды оқу мақсаты мен білім алушылардың қажеттіліктеріне сәйкес таңдау және XXI ғасыр дағдыларын дамытуда қолдану.
Сабақтың мақсаты:	Түсіндірмелі-иллюстративті, проблемалық және бағдарламалап оқытудың ерекшеліктерін салыстыру; әрқайсысының қолданылу жағдайын анықтау; нақты оқу мақсатына сәйкес оқыту түрін таңдап, сабақтың шағын бөлігін жоспарлау.
Тілдік мақсаттар:	Білім алушылар оқыту түрлерін салыстырады, таңдауын дәлелдейді және оқу әрекетінің нұсқаулығын құрастырады. Негізгі ұғымдар: оқыту түрі, түсіндірмелі-иллюстративті оқыту, проблемалық оқыту, бағдарламалап оқыту, проблемалық жағдаят, кері байланыс. Сөйлеу үлгілері: «Бұл оқыту түрінің ерекшелігі — ...»; «Осы мақсат үшін ... таңдадым, себебі ...»; «Білім алушының әрекеті ... болады»; «Нәтижені ... арқылы тексеремін».
Күтілетін нәтиже:	Білім алушы оқытудың үш түрін мұғалімнің әрекеті, білім алушының әрекеті және кері байланыс бойынша салыстырады; бір оқу жағдаятына сәйкес таңдау жасайды; таңдалған оқыту түріне сай тапсырма мен бағалау жолын ұсынады.
Бағалау критерийлері:	1. Оқытудың үш түрінің негізгі ерекшеліктерін дұрыс сипаттайды. 2. Оларды мұғалімнің әрекеті, білім алушының әрекеті және кері байланыс бойынша салыстырады. 3. Оқыту түрін таңдауда оқу мақсаты мен білім алушының кемінде бір қажеттілігін ескереді. 4. Шағын жоспарда тапсырманы, күтілетін нәтижені және оны тексеру тәсілін өзара сәйкестендіреді.
Құндылықтарды дарыту:	Құрмет: білім алушылардың дайындық деңгейі мен оқу қарқынының әртүрлілігін ескеру. Ынтымақтастық: жұпта жоспар әзірлеу және өзара кері байланыс беру. Жауапкершілік: оқыту түрін оқу мақсатына сәйкес таңдау. Ашықтық: ұсынысты талқылап, орынды кері байланыс негізінде жетілдіру.
АКТ-ны қолдану дағдылары:	Бейнематериал бойынша салыстыру кестесін электрондық құжатта толтыру; оқу материалын шағын қадамдарға бөлу және әр қадамға кері байланыс ұсыну; цифрлық тапсырманың түсініктілігі мен қолжетімділігін бағалау. Құрылғы немесе интернет болмаған жағдайда қағаз тапсырмалар пайдаланылады.
Пәнаралық байланыс:	Педагогика: оқыту түрлерінің дидактикалық ерекшеліктері. Психология: оқу уәжі, танымдық белсенділік және жеке оқу қарқыны. Информатика: қадамдық тапсырмалар мен автоматтандырылған кері байланыс. Қазақ тілі: салыстыру, нұсқаулық жазу және дәлелді пікір айту.
Бастапқы білім:	Білім алушылар оқу мақсаты, тапсырма және бағалау критерийі туралы бастапқы түсініктерге ие. Алдыңғы сабақтардан құзыреттілік, сыни ойлау және зерттеушілік әрекет ұғымдарын біледі. Мұғалім түсіндірмесін тыңдау, мәселе шешу және қадамдық тапсырма орындау тәжірибесі бар.

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың басы	Мұғалім үш оқу жағдайын ұсынады: дайын үлгіні түсіндіру; шешімі бірден берілмеген мәселені талқылау; әр қадамнан кейін жауапты тексеріп отыратын тапсырманы орындау. Қатысушылар осы жағдайларда білім алушының әрекеті қалай өзгеретінін жұпта талқылайды. Мұғалім сабақ мақсаты мен бағалау критерийлерін таныстырады.	https://www.youtube.com/watch?v=i3Clshc5Ht4

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың ортасы	1. Бейнематериалмен жұмыс — 10 минут. Видеоны немесе тақырыпқа қатысты таңдалған үзіндісін қарап, аталған оқыту түрлері мен олардың белгілерін жазады. Мұғалім салыстыруға арналған үш түрді нақтылайды: түсіндірмелі-иллюстративті оқытуда түсіндіру мен үлгіге сүйену; проблемалық оқытуда мәселені зерттеп, шешім іздеу; бағдарламалап оқытуда материалды реттелген шағын қадамдармен меңгеріп, жедел кері байланыс алу. 2. Салыстыру — 8 минут. Жұптар үш түрді мұғалімнің әрекеті, білім алушының әрекеті және кері байланыс бойынша салыстырады. Әрқайсысына бір қолдану мысалын келтіреді. 3. Жоспарлау — 12 минут. «Білім алушылар интернеттегі хабарламаның сенімділігін бағалауды үйренуі керек. Топ мүшелерінің бастапқы дайындығы әртүрлі» жағдаяты беріледі. Жұптар оқыту түрін таңдап, 10 минуттық оқу әрекетін жоспарлайды. Жоспарда мақсат, тапсырма, қолдау, күтілетін нәтиже және тексеру тәсілі көрсетіледі. Қолдау қажет қатысушыларға осы құрылым беріледі; ерте аяқтағандар басқа оқыту түрін қолданғанда тапсырманың қалай өзгеретінін түсіндіреді.	https://www.youtube.com/watch?v=i3Clshc5Ht4
Сабақтың соңы	Жұптар жоспарларымен алмасады. Тыңдаушылар «Таңдалған оқыту түрі мақсатқа сәйкес пе?», «Білім алушы нақты не орындайды?», «Дайындығы әртүрлі қатысушыларға қандай қолдау бар?» сұрақтары бойынша кері байланыс береді. Жұптар бір түзету енгізеді. Мұғалім оқыту түрін таңдауда мақсат, мазмұн, бастапқы дайындық, уақыт және қолжетімді ресурстар ескерілетінін қорытындылайды.	https://www.youtube.com/watch?v=i3Clshc5Ht4
Рефлексия	Қатысушылар сөйлемдерді аяқтайды: «Мен … оқыту түрін … жағдайда қолданар едім»; «Оны таңдауда … ескеремін»; «Білім алушының нәтижесін … арқылы тексеремін». Өз жоспарын бағалау критерийлерімен салыстырып, жетілдіретін бір тұсын белгілейді.	https://www.youtube.com/watch?v=i3Clshc5Ht4